

hava danir heft seg við, at avtalan fevnir um “onnur mál av felags áhuga” og “uttanríkispolitikk,” sum ikki eru yvirtikin málsøki.

Hyggja vit nærri at avtaluni, er hon í roynd og veru ein politisk yvirlýsing. Og hvønn Føroyar koma ásamt um politiskar yvirlýsingar við, gera vit einsamøll av. Munurin á eini avtalu og eini yvirlýsing er, at avtalan ber í sær ávísar skyldur og ávís rættindi. Útnorðuravtalan er ikki annað enn ein neyv yvirlýsing, sum ber heitið avtala. Hon áleggur ikki Føroyum nakrar serligar skyldur ella veitir okkum serlig rættindi.

Eg havi á fundi og í brævaskefti við Anders Samuelsen, danska uttanríkisráðharran, sagt, at vit alla tíðina hava mett avtaluna at vera somikið ótøkilig, at hon er at rokna sum ein yvirlýsing. Ein karmur at kjølfesta neyvri samstarv í.

Vit síggja hetta sum ein spurning um at reka politikk. Um innihald. Heldur enn at viðurkenna tað, heftir danski uttanríkisráðharrin seg við einstakar orðingar við stóði í eini strangari tulkning av uttanríkispolitisku lógini. Politiski veruleikin verður skúgvaður til viks, og lögfrøðiligar múrar verða nýttir sum undanfærsla.

Tað er trupult at taka ein mót-part í eini ósemju fyri fult, tá hann hvørki er til at høgga ella stinga í. Við at døma tað ólógligt at semjast um at hittast at umrøða mál, sum Føroyar, Grønland og Ísland hava til felags, sær Anders Samuelsen trøll á alljósum degi. Semjan er ikki annað enn eitt natúrligt fet ímóti

skipaðum samstarvi, nú heimurin lítur norðureftir.

Uttanríkispolitiska lógin er eitt haft um beinið á Føroyum. Vit sleppa ikki at verja og fremja okkara egnu áhugamál úti í heimi. Tað er danska mótstøðan ímóti Útnorðuravtalan enn eitt talandi dømi um. At haftið verður táttað, so vit ikki fáa flutt okkum.

Vit hava ferð eftir ferð hoyrt danskar myndugleikar – við sjálvum forsætisráðharranum á odda – tosa um javnbjóðis samstarv millum Danmark, Grønland og Føroyar. Men eg má eftir tvey ár í landsstýrinum ásanna, at vit als ikki eru javnbjóðis partar. So seint sum fyri einum mánaði síðan varð danska grundlógin brúkt sum forðing fyri, at Føroyar fáa limskap í Norðurlandaráðnum.

Fyri okkum er talan um eina einfalda semju við Grønland og Ísland um at arbeiða víðari við eini røð av málum, ið kunnu gagna okkum. Ikki um eina roynd við beráddum huga at fara útum okkara heimildir.

At halda fast um, at semjan millum londini í Útnorðri er at meta sum ein bindandi sáttmáli eftir fólkarætti og eigur at viðgerast hareftir, er at skjóta spurvar við kanónum.

Tí haldi vit fast um avtaluna. Og tá ítøkilig stig til samstarv verða tikin, ætla vit, sum ásett, at kunna danir um hetta.

Nú útlit eru fyri, at danska Uttanríkisráðið fer at gera okkum ómyndig við at steðga eini semju við tvey onnur lond, er stundin komin veruliga at endurskoða utt-

Føroyar hava ikki ráð til danskt smásinni og formligt erkvisni í uttanríkispolitiskum viðurskiftum longur

anríkispolitisku lógina. Ongantíð ov skjótt.

Føroyar hava ikki ráð til danskt smásinni og formligt erkvisni í uttanríkispolitiskum viðurskiftum longur. Vit hava tørv á og rætt til at røkja okkara egnu áhugamál mótegis øðrum londum. Tað er ikki bara eitt politiskt ynski, men ein skylda móti fólkinum og vinnuni í Føroyum.

- Í uttanríkispolitiskum viðurskiftum hava Føroyar og Danmark fleiri mótstríðandi áhugamál. Sum ES limaland hevur Danmark heilt onnur áhugamál í spurninginum um Brexit enn Føroyar. Tað sama ger seg galdandi í fiskiveiðihøpi. Tí er tørvur á, at Føroyar sleppa at røkja uttanríkismál betur og við víðari heimildum.
- Í Fámjinsskjalinum stendur, at Føroyar eiga at verða tiknar uppá ráð í stórpolitiskum og trygdarpolitiskum spurningum. Tað er undantakið heldur enn reglan, at Føroya fáa kunning um dansk trygdar- og verjupolitisk átøk. Tí sendi Poul Michelsen danska uttanríkisráðharranum áheitan um hetta í januar í 2016. Uttanríkisráðið hevur ikki svarað brævinum enn.
- Føroyar kunnu gera fólkarættarligar sáttmálar við onnur lond, tá talan er um yvirtikin málsøki. Til dømis handilssáttmálar, fiskiveiðisemjur og heilsufrøðiligar avtalur um út- og innflutning av matvørum. Treytin er, at vit undirskriva vegna ríkið við forstavisinum “Kongeriget Danmark for såvidt angår Færøerne.”
- Útnorðuravtalan ella Cooperation Agreement, sum hon eitur, er ein semja millum Ísland, Grønland og Føroyar um at samstarva um felags áhugamál, sum til dømis at fremja samhandil.
- Í semjuni stendur, at uttanríkisráðharrarnir í teimum trimum londunum skulu hittast minst einaferð um árið. Neyvari ætlanir um ítøkilig samstarvsátøk koma ráðharrarnir ásamt um á árligu fundinum.